

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 . v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiun
„BISERICA și ȘCOLA.”

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

CUVÎNT

rostit de Prea Sfinția Sa Domnul Episcop IOSIF GOLDIȘ, cu ocazia deschiderii
Sinodului eparchial.

Cristos a înviat, Domnilor deputați!

Mai înainte cu șapte zile, D-lor deputați, ni-s'a dat ocasiune a sărbători învierea Intemeietorului bisericii creștine, triumful luminei asupra întunecului; astăzi ni-s'a dat a sărbători ziua, în care adunându-se apostolii în număr complet, avu și Toma ocasiune a vedea și pipăi obiectul îndoelilor sale și a fi în credință solidar cu ceilalți apostoli, solidar în lupta propagării adevărului și învățături evanghelice spre binele popoarelor. După chipul apostolilor în special și noi Români ortodocși din Ungaria și Ardeal ne intrunim astăzi, reprezentanții clerului și ai poporului, spre a vedea, a pipăi și după puțință a vindeca ranele mult cercatei noastre biserici.

Precum biserica în general, așa deosebit și eparchia noastră aradană are garanța prosperării în trei capitaluri: *În capitalul material*, a cărui procurare, sporire și controlare este substratul deosebit al desbaterilor acestui venerabil sinod.

În capital intelectual, care-l vom procura prin crearea și înmulțirea unei sucrescinte de profesori, învățători și învățătoare, cari să ne ridice instituturile noastre de creștere și învățământ la nivelul cuvenit în concertul celorlalte popoare.

În capital moral, de a ne conduce poporul atât prin învățături evanghelice, cât și cu exemplul vieții din partea preotimei, și a-l feri

mai virtos de hidrele proselitismului devenit tot mai temerar.

Că în restimp de un an ce măsuri a luat și la ce rezultat a ajuns superioritatea noastră diecesană în aceste trei direcțiuni, se vede detaeat din rapoartele generale și speciale ale ambelor consistorii.

Ca archipăstorul acestei diecese, eu vă rog, Domnilor Deputați, să censurați activitatea noastră spre liniștea comună, în interesul binelui acelora, cari v'au onorat cu încrederea lor. Căutați, că controla competentă pentru atacurile noastre de peste an *este în mâinile D-voastre*, prin urmare cu capul diecesei și cu consistoriile noastre din Arad și Orade *sunteți solidari în responsabilitate*; examinați cu scrupulositate, și fără rezervă vă spuneți verdictul, ca și Dumniavoastră cu conștiință liniștită să puteți sta în fața Areopagului infalibil al istoriei.

Permit, că deși în Arad nou-alesul referent al senatului episcopesc numai în Octombrie și-a putut ocupa locul, ear postul de secretar încă nici astăzi nu e îndeplinit; deși, precum din rapoartele speciale se va vedea — foarte s'au sporit agendele: totuși cu multă mângăiere sufletească pot constata, că *consistoarele în proporțiunea puterilor lucrătoare și-au făcut datorința.*

Știu, că în restimpul de 4—5 zile al duratei acestui sinod e greu a pătrunde și a judeca toate detaliurile activității noastre anuale; dar e deajuns a cunoaște rezultatul și a de-

semna o direcțiune cât mai corăspunzătoare de a ne duce la bine: bună-oară veți vedé din socotelile *venitelor realităților cumpărate la timpul său cu puțină batere de cap, că fără asigurarea cel puțin a intereselor, ce mai 'nainte proveniau regulat după avutele capitaluri consistătoare din hârtii de valoare și depuneri în cassele de păstrare, din an în an tot mai mult, și în mod abia observat, vom aluneca pe povârnișul perplexităților financiare*; dovadă că la realități diecesane peste 3000 de jugere, situate în diferite părți ale diecesei, ba și afară de diecesă, nu avem un unic organ, oficianț sau inspector al nostru *cu receruta responsabilitate*.

Eată, Domnilor, vă făcui și pentru anul acesta diagnosa unui rău amenințător pentru scopurile noastre.

Lacunele financiare de asemenea natură doresc eu, Domnilor, înainte de toate, a le vedé îndeplinite, și, după mine, numai atunci ne vom puté estinde cu budgetul anual de exemplu la îmbunarea salarelor și la alte îmbunătățiri reclamate de giurstările în cari trăim.

În meritul acesta și spre înlesnirea lucrărilor sinodului present, cu bucurie constatez, Domnilor, că comisiunea financiară, de timpuriu întrunită la consistor, și-a făcut datorița.

După acestea nu pot a nu accentua pe scurt, ca de încheiere, că avem fericirea a ne bucura în biserică de o constituțiune mai liberală decât a ori cărui popor din patrie, dar avem și nefericirea a nu o ști respecta precum se cuvine; experiență amară avem din timpul cel mai recent, că afacerile noastre electorale de preot, protopop, vicar episcopesc, episcop și chiar de mitropolit, deși decurse în cea mai bună ordine, treptat, produc mai multă întristarea decât bucurie, din simplul motiv, că minoritățile, dela sine sau inspirate din afară, *nu se pot împăca cu situațiunea de a se supune majorității*.

Eu, conform programului ce am rostit cu ocaziunea instalării mele de episcop, am păzit și voesc a păzi pururea cu scumpătate atât prescisele Statutului organic, cât peste tot și sacrele așezăminte ale bisericii noastre; și ca în mod tot mai valoros să pot face aceasta și în viitor, pe lângă ajutorul Celui de sus, am lipsă de *armonica conlucrare a d-voastră*, și rugându-vă pentru aceasta *în interesul binelui comun al acestei diecese*, declar ședința sinodului nostru eparchial pentru anul curent de deschisă.

Adunarea generală a fondului preoțesc.

Convocată adunarea generală a fondului preoțesc pe termenul de 7/20 Aprilie a. c. număroși delegați ai preoțimei diecesane au grăbit se iee parte la desbaterile de mare interes pentru viitorul acestui fond. De față au fost la ședința adunării generale protopresbiterii: George Popoviciu, Constantin Gurban, Ioan Georgia, Ioan Groza, Voicu Hamsea, Paul Miulescu, Toma Păcală, Teodor Filip, Elia Moga, Petru Sârbu și Vasile Papp; preoții: Iustin Dascăl, Fabriciu Mănuilă, Grigorie Mladin, Ioan Morariu, Filip Leuca, Simeon Cornea, Zaharie Milian, Cornel Lazar, Trăian Maghier, Ioan Beleş, Ioachim Turcu, Ioan Cimponeriu, Atanasie Todan, Victor Rusu, Terențiu Oprean, Dimitrie Albu, George Blaga, Alexandru Popoviciu, George Molnar și administratorul protopresbiteral Iancu Ștefănuț, totodată și ca notar substituit pentru această ședință.

Între vii aclămări intră la ședință Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan Iosif Goldiș, însoțit de vicarul episcopesc Vasile Mangra și de archimandritul Augustin Hamsea la orele 10 a. m. și deschide ședința pe lângă următoarea cuvântare:

Onorată adunare generală!

Preaonoraților Domni protopresbiteri și onorați preoți și fii sufleteste!

Vězându-Vé întruniți în jurul meu și la această adunare generală a fondului nostru preoțesc, Vě salut cu căldura inimei părintești, Vě salut cu dulcea salutare a bisericii noastre ortodoxe române, „Cristos a înviat!”

Participarea DVoastre din mari îndepărtări, prezența DVoastre în numer așa frumos pe timp atât de nepotrivit mi încălzește inima și mă întărește în credința, că conștii de datorința ce emanează din încrederea cu care V-au onorat alegătorii DVoastre pentru a-le reprezenta interesele lor în această adunare, totasemenea conștii veți fi și de împlinirea altor datorințe incopciate cu poziția socială și oficială, ce ocupați în biserică și în sinul poporului ca și conducătorii lui.

Întărirea și prosperarea bisericei, mersul bun al afacerilor în parochii, este obiectul îngrijirii mele, dar la rezultatul așteptat numai așa putem ajunge, dacă fie-care singuratic și toți la olaltă vom lucra în această direcțiune.

Accentuez aceasta cu atât mai vĕrtos, cu cât biserică noastră precum în trecut, așa și de presinte în măsură mai mare sau mai mică luptă continuu cu diferite greutăți și necazuri, între cari și acelea, ce ni le creează contrarii ortodoxiei, cari nu numai folosesc spre pescuire ori-ce neînțelegere ce se ivește în sinul poporului nostru, dar și înșiși cearcă a turbura pacea și liniștea bisericii prin ademenirea și seducerea poporului slab de inger cu promisiuni și momeli neiertate și contrare legii.

Datorința îngrijirii de bună pastorire a turmei încredințate se impune fie-cărui preot de după poziția lui, și după-ce întregirea dotației preoțești acum este regulată, și încă pe cât se poate de favorabil

între condițiunile date, după-ce s'a esoperat și re-
lut de cuartir, care pentru întreaga diecesă se
urcă la 40.415 cor. — după-ce prin această regu-
lare s'au delăturat grijile de subsistență, de cari era
cuprinsă o parte însemnată din preoțimea noastră, și
după-ce astfel este dată posibilitatea, ca fie-care
preot să se dedice tot cu mai multă însuflețire și
interesare datorinței pastorale: așteptăm în același
timp, ca fie-care preot să fie întru toate cu conside-
rare și la greutatea și neajunsurile materiale, cu cari
luptă poporul nostru credincios.

Despre starea fondului urmează socoțile, din cari
Onorata adunare va constata starea fondului.

Trebue să accentuăm însă, că acum, după-ce
venitul preoțesc este stabilit cu detragerea tuturor
contribuirilor, după-ce însa-și tacsă la acest fond este
luată în contul venitului fasionat, va fi în interesul
fondului, și și în interesul propriu al preoților și
respective familiilor lor, ca fie-care să-și implinească
datorința față cu fondul, adeca să-și plătească tacsele,
a căror restanță represintă o sumă însemnată de
47.630 cor. 54 fl.

Inmulțirea trebuințelor și sporirea sarcinilor fon-
dului o va înțelege fie-care, dacă va considera, că
afară de preoții reposați în districtul Consistorului
orădan, au repausat în periodul celor din urmă zece
ani numai în districtul Consistorului din Arad 111
preoți, a căror familii rămase reclamă ajutorul statutar.

Punând acestea în vederea Onoratei adunări,
declar ședința de deschisă.

Cuvântul de deschidere este viu aprobat și Prea
Sfinția Sa repetit aclamat cu strigate de „Să trăiească!”

Fiind împedecați amândoi notarii aleși în ședința
din anul trecut, de notar substituit se alege administra-
torul protopresbiteral Iancu Ștefanuț, care cetind lista
delegaților aleși, se constată că dintre 51 de delegați,
prezenți sunt 33 și așa întrunind adunarea generală nu-
mărul recerut prin Statutele fondului, Inaltul Presidiu
declară adunarea generală capabilă de a aduce concluse
valide.

Urmează raportul comisiunei de controlă, prezentat
și cetit prin raportorul Terențiu Opreat. Raportul lucrat
cu multă și scrupuloasă conștiință este primit în gene-
ral pentru desbatere specială.

În anul expirat fondul preoțesc a crescut cu suma
de 32.343 cor. 33 fileri, cee-ce adunarea generală a luat
la cunoștință cu multă bucurie, fiind dată astfel posibi-
litatea, ca și preoțimea noastră mult cercată să-și vadă
asigurat viitorul familiei sale, adese-ori rămase fără nici
un razăm. În privința administrării aflându-se cea mai
mare corectitate, senatului episcopesc, ca administrator al
fondului, i-s'a dat absolutul recerut pe lângă cautela
îndatinată.

În urma propunerii comisiunei, adunarea generală a
luat concluse, ca: restanțele de dare să se încasseze cu
cea mai mare rigoare, chiar și pe lângă măsuri discip-
linare; ca să se asigure capitalurile investite în pământurile
din Dorgoș, Cuveșdia, Petirș și Zăbalt; ca pen-
tru administrarea fondului să se elaboreze un normativ;
ca sesiile parohiale reduse să se esarandeză numai pe
calea licitațiunei publice, ca pentru modificarea Statute-
lor fondului preoțesc nesatisfăcătoare, comisiunea aleasă
acum și compusă din domnii: Roman Ciorogariu ieromo-

nach, Gherasim Sêrbu protopresbiter, Ioan Morariu paroch
în Măderat, Dr. Dimitrie Barbu, paroch în Pecica, An-
drei Horvath, paroch în Vărad-Velențe și Terențiu Op-
reat paroch în Cenadul-sêrbesc, pentru adunarea gene-
rală din anul viitor să prezente un proiect de modificare
a statutelor.

Celelalte concluse aduse privesc mai mult afaceri
de natură internă, menite înse a îmbunătăți toate refe-
rințele.

Terminată și desbaterea specială a raportului și ex-
hauriat materialul pentru adunare, administratorul proto-
presbiteral Iancu Ștefanuț rostește următoarele cuvinte
Veneratului Prelat:

Prea Sfinția Voastră!

Cred că talmăcesc sentimentele tuturor, când în nu-
mele tuturoră întruniți aici în adunare generală, esprim
cea mai profundă loialitate și încredere către Prea Sfin-
ția Voastră. Este prea firesc raportul dintre Prea Sfin-
ția Voastră și noi preoțimea subalternă; noi suntem fiii Prea
Sfinției Voastre, gregarii cari ajutăm la purtarea sarci-
nei care din îndurarea lui Dumnezeu atotputernicul a-Ți
primit-o pe umerii Prea Sfinției Voastre, de sigur, nu
pentru mărire deșertă, ci doritor de propășirea binelui
public, înaintarea și bunăstarea bisericii celei viie a Mân-
tuitorului Cristos. Conduși de aceste sentimente și con-
vinși că Prea Sfinția Voastră deosebită îngrijire va avea
și pentru această instituțiune a noastră. Vă dorim zile în-
delungate și senine, pentru fericirea bisericii noastre drept-
măritoare. Să trăiți Prea Sfinția Voastră la mulți ani
fericiți!

Prea Sfinția Sa a răspuns cu multă căldură și în-
tre vii aclamări a declarat ședința de încheiată.

Pentru preoțime această zi a fost o adevărată
sêrbătoare că pîntrunși am rămas de convingerea că pe
lângă o conducere înțeleaptă și dreaptă toate lucrurile și
așa și starea fondului preoțesc iau un avânt puternic și
se înmulțesc izvoarele cu menițiuni pentru ridicarea bi-
sericii noastre Noi să ne punem la lucru, și atunci nu
va lipsi nici ajutorul lui Dumnezeu!

Sinodul Eparchial.

Ședința I.

S'a ținut în Arad la 8/21 Aprilie 1901 la orele
12 și 1/2 d. m. în sala mare seminarială.

Președinte: Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan
Iosif Goldiș. — Notar: Dr. Cornel Ardelcan.

Nr. 1. Deputații sinodali, asistând mai înainte la
sfânta liturgie și chemarea Duchului sfânt în biserica ca-
atedrală, la orele 12 și 1/2 d. m. se întrunesc în sala semi-
narială, unde Prea Sfinția Sa întră aclamări ocupă locul
presidial și deschide sesiunea sinodală prin cuvântarea ce
dăm la loc de frunte.

Nr. 2. Deputatul Ioan Beleş propune ca vorbirea
de deschidere a Prea Sfinției Sale Domnului Episcop, să
se ea la protocol. Se primește.

Nr. 3. La apelul nominal, dintre 54 deputați sino-
dali, se prezintă 41.

Se ea la cunoștință.

Nr. 4. Deputații aleși în restimp, și anume:

a) Roman R. Ciorogariu din cler în Giula.

b) Dr. Aurel Halic în Lipova.

c) Gherasim Sêrb în Halmagiu.

d) Dr. Sever Ispravnic în Arad.

e) Vincențiu Babeș în Vinga și prezentează creden-
ționalele.

Se transpun la comisiunea verificătoare.

Nr. 5. Se prezintă cererile de concediu pe durata întregii sesiuni ale deputaților: Eugenia Mocsonyi, Paul Pap, Georgiu Roxin junior, Georgiu Roxin senior, Dr. Iosif Gal, — ear pe 4 zile eventual întreaga sesiunea: a lui Alesandru Filip și Dr. Gavril Cosma.

Concediile cerute se acordă.

Nr. 6. Inaltul presidiu prezintă următoarele esibite:

1. Raportul Consistorului plenar din Arad (se transpune la comisiunea organizatoare).
2. Raportul Consistorului plenar din Oradea (com. organ.)
3. Raportul senatului bisericesc al Consistorului din Arad (com. bis.)
4. Raportul senatului bisericesc al Consistorului din Oradea (com. bis.)
5. Raportul senatului școlar al Consistorului din Arad (com. școl.)
6. Raportul senatului școlar al Consistorului din Oradea (com. școl.)
7. Raportul senatului epitropesc al Consistorului din Arad (comis. epit.)
8. Raportul senatului epitropesc al Consistorului din Oradea (com. epit.)
9. Regulamentul intern al Consistorului eparchial din Arad și Oradea mare (comis. org.)
10. Regulamentul pentru afacerile epitropești din parohii (comis. org.)
11. Regulamentul pentru fondul de ajutorare al elevilor dela seminarul diecesan gr. ort. din Arad (comis. școlară.)
12. Raportul Consistorului din Arad în afacerea de reasigurare (comis. org.)
13. Raportul Consistorului din Arad despre cumpărarea acțiunilor dela calea ferată Timișoara, Madoș (com. epitrop.)
14. Raportul Consistorului din Arad despre lichidarea fundațiunii Ioan Mețianu (comis. epitrop.)
15. Raportul Consistorului din Arad despre echilibrarea bugetului (comis. epitrop.)
16. Raportul Consistorului din Arad despre zidirea localităților consistoriale (comis. epitrop.)
17. Raportul Consistorului din Arad despre ajutorul acordat fostului referent Ioan Moldovan (comis. epit.)
18. Raportul Consistorului din Arad, despre remunerarea protopopului Petru Sêrbu pentru administrarea pământurilor din F.-Giriș (comis. epitrop.)
19. Raportul Consistorului din Arad relativ la în casarea sumelor anticipate din fondul comunelor mixte (comis. epitrop.)
20. Raportul Consistorului din Arad despre fondurile și fundațiunile administrate la acest Consistor (comisiunea epitrop.)
21. Raportul Consistorului din Arad relativ la încassarea pretensiunilor fondului școlar preparandial și aucta școlară (comis. epitrop.)
22. Raportul Consistorului din Arad despre lichidarea restanțelor la tasul II și III (comis. epitrop.)
23. Raportul Consistorului din Arad relativ la vinderea pământului din Ligeth (com. epit.)
24. Raportul Consistorului din Arad relativ la lățirea sectelor religioase (comis. bisericească.)
25. Reflecșiunile Consistorului din Arad la observările comisiei sinodale descontro (com. epit.)
26. Raportul Consistorului din Arad despre socoțile mănăstirii Hodoș-Bodrog din 1899 și 1900 (comis. epit.)
27. Raportul Consistorului din Oradea-Mare cu proiectul de buget pentru anul 1901 (comis. epitrop.)
28. Raportul Consistorului din Oradea-Mare relativ la încassarea taxelor fondului preoțesc (comis. epitrop.)
29. Socoata Consistorului din Oradea-Mare despre venitele și erogatele din anul 1899 (com. epit.)

30. Socoata Consistorului din Oradea-Mare despre venitele și erogatele din anul 1900 (com. epit.)

31. Socoata Consistorului din Oradea-Mare despre administrarea fundațiunii Zacharie Mihoc din anul 1899 (comis. epitrop.)

32. Socoata Consistorului din Oradea-Mare despre administrarea fund. Zacharie Mihoc în anul 1900 (comis. epitrop.)

33. Socoata Consistorului din Oradea-Mare despre administrarea fundațiunii George Lazar în anul 1900 (comis. epitrop.)

34. Socoata Consistorului din Oradea-Mare despre administrarea fundațiunii Teodor Oancea în anul 1900 (comis. epit.)

35. Propunerea Consistorului din Oradea-Mare în favoarea parohiei Darvaș pentru colectă la zidirea școlai (comis. petiționară.)

36. Propunerea Consistorului din Oradea-Mare în favorul comunei bisericești V. Laz pentru colectă la zidirea bisericii (comis. petiț.)

37. Propunerea Consistorului din Oradea-Mare în favoarea comunei bisericești Fancica pentru colectă la edificarea casei parohiale (comis. petiționară.)

38. Propunerea Consistorului din Oradea-Mare în favorul comunei bis. Peșteș pentru colectă la edificarea școlai (comis. petiționară.)

39. Propunerea Consistorului din Oradea-Mare relativă la ziarele de bani ale oficiilor protopresbiterale (comis. epitrop.)

40. Propunerea Consistorului din Oradea-Mare pentru revidiarea și complectarea conspectului cărților admise și recomandate pentru școalele elementare (comis. școlară.)

41. Propunerea Consistorului din Arad relativă la cererea comunei bis. Șușanoveț pentru descrierea restanței de 4 fil de suflet (comis. petiționare.)

42. Remonstarea mai multor credincioși din B.-Comloș contra strămutării sediului protopresbiteral la S.-Nicolau-Mare (comis. org.)

43. Rugarea comunei bisericești Remetea pentru ajutor la acoperirea bisericii (comis. petiț.)

44. Rugarea comitetului parochial din Aldești pentru descrierea restanței în contribuirea de 4 fileri (comis. petiționară.)

45. Rugarea profesorilor dela institutul diecesan pentru ameliorarea dotațiunii (comis. organizatoare.)

46. Raportul delegațiunii congressuale (comis. org.)

47. Rugarea comitetului parochial din Hișias pentru descrierea restanței de 4 fil. (comis. petiț.)

48. Raportul Consistorului din Oradea-Mare despre socoțile fundațiunii Zsigaiane pe 1896—1898 (comis. epit.)

49. Budgetul Consistorului din Arad pe 1901 (comis. epitrop.)

50. Raportul Consistorului din Arad despre instituirea de ajutor la senatul epitropesc și contabilitate (comis. epitrop.)

51. Raportul Consistorului din Arad despre adausul personal votat referentului bisericesc (comis. epitrop.)

52. Raportul consistorului din Arad despre ridicare (sporirea) salariului archivarului consistorial (com. epit.)

53. Raportul Consistorului din Arad relativ la încassarea pretensiunilor fondului bis. clerical (comis. epitrop.)
Se primește.

Nr. 7. Ședința proximă se fixează pe Luni la 9/22 Aprilie 1901 la orele 3 d. a.

Ședința se ridică la orele 1¹/₂ d. a.

Dat ca mai sus

Iosif Goldiș, m. p. Dr. Cornel Ardelean, m. p.
Episcop președinte. notar.

Predică

pentru Dumineca slăbănogului — a IV după Paști.

„Zis'a Iisus lui: Vrei să fi sănătos? Răspuns'a lui bolnavul: Doamne om nu am, că dacă se va turbura apa, să mă bage în scaldătoare, deci până când merg eu, altul înaintea mea se poară. Zis'a Iisus lui: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă!“
(Ioan V. 7-9.)

Lubiților Creștini!

Ierusalimul, cetatea cea mai văzută a Palestinei, a pământului făgăduinței, pământului celui sfânt, era mult căutat de lume și binecuvântat de Dzeu. Aci se întâmplară multe, încât o pot numi: *cetatea minunilor* lui Iisus. Dintre cele multe minuni se luăm vindecarea slăbănogului pătimitor de 38 ani din sf. evanghelie de azi, că vrednică este această minune a o cunoaște mai de aproape. Era adecă în Ierusalim un loc, sau mai bine zis o scaldătoare, ce se chema jidovește „*Vitezda*“ ear pe românește s'a talmăcit „*scaldătoarea oiei*“, și acea apă avea o mare putere vindecătoare, de ori-ce boală. Era adecă o baie cu o adevărată putere de vindecare, pentru că nu era numai apa singură, ci puterea lui Dzeu lucra acolo. Dzeu trimitea la vremea sa, adecă în fiecare an odată, pe ingerul său, ca să turbure apa, se împărtășească apei puterea de vindecare, și care se băga mai întâi să se scalde se talmăduia de ori ce boală.

Se numea „*locul oiei*“, pentru-că jidovii mai nainte d'a face jertfa lui Dzeu spălau în acea apă carnea și toate măruntaele oiei, și pentru-că credința evreilor era că acea apă curăță și arată jertfa de tot curată, — Dzeu a voit ca să le întărească tot mai mult credința lor și a dăruit acelei ape o putere de vindecare a tuturor boalelor „ori de ce boală.“ (Ioan V.)

Scaldătoarea era foarte veche, pentru-că însuși Solomon zidi acolo cinci pridvoare pentru zăcerea bolnavilor, așadară, nu înzădar se adunau acolo „multime multă de bolnavi: orbi, schiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.“ (Ioan V. 3.) La acea scaldătoare se duse și slăbănogul, omul bolit de 38 ani, olog și de tot neputincios, ca să se talmăduiască; însă sermanul de el, fără noroc, căci un slăbănog mai decât el nu se afla; 38 ani îl mistui-se boala, și nu se putea nici întoarce pe așternut și fiind și sêrac n'avea nici bani ca să-și ia un om care să-l caute și la vreme să-l bage în scaldătoare, și o! cât plângea și se văera bietul necăjit și sêrac și topit de tot, par' că-l vîd cum se chinue a se ridica de pe așternut, își ridică capul, se proptește în mâni, dar cade neavînd nici o vlagă în oase „38 ani avînd în boala sa“ (Ioan V. 6.) O! cât necaz! câtă durere! aproape de tot de apă, dar nu poate să se bage, nime nu arată milă, nu-i ajută nimeni, și vai! cum își blăstema vieța sa și cum striga de

cu amar de pe așternutul său plin de amărăciune: „Doamne om nu am.“ (Ibid.)

Iisus îl vede, dar poate că l'a și auzit amărindu-se și-l întrebă: „Vrei să fi sănătos?“ (Ibid.) Bietul slăbănog își legase toată nădejdea de apă și-i răspunse cu: „Doamne om nu am“ (Ibid.); făcându-i-se milă lui Iisus de el și voind a arăta că el e acel om care îi ajută lui îi zise: „Scoală-te ia-ți patul tău și umblă“ (Ibid.) Slăbănogul în fața lumii adunate își ridică patul său și începe a umbla ca și omul sănătos. Și se minunau toți cum de se putu talmădui acest slăbănog topit de boala sa; și vîd că și voi sunteți curioși și nu sunteți deplin înțeleși cu voi, cum s'a putut vindeca el? Dar știu că vii mai mare dorul d'a ști cum ne putem noi câștiga mântuirea noastră.

Trei sunt cerințele omului ce are a se mântui: *voinea, credința și darul* (grația) lui Dzeu.

Înainte d'a începe, către Tine mă îndrept Doamne și Te rog: Întărește voia mea spre predicarea de azi, și credința fiilor mei o învie spre înțelegerea și primirea cuvintelor mele, ear darul Tău coboară-se și asupra mea și asupra lor, ca cuvintele de azi să aducă fruct de mântuire.

Vreți mântuire? Arătați dară voie de ascultare!

I.

Dzeu când a făcut pe om l'a lăsat în voia sa, l'a dăruit cu minte ca să înțeleagă, ce este bine și să priceapă ce este rău: „*Din început a făcut pe om și l'a lăsat pe el în mâna voiei sale*“ stă scris în Scriptura Sfântă. Așa dar nici însuși Dzeu care zidise pe om, nu și-a ținut șieși nici un fel de drept asupra libertății sau voiei omului, nu, „*L'am lăsat — a grăit Dzeu — pe om în mâna voiei sale!*“ Anzi omule bune! Auzi că nime nu-ți poate sta înprotiva voiei sale, nici însuși Dzeu nu a restrins voia ta întru nimic, de aceea ești tu atât de liber și ceea ce voești faci, ai cu un cuvînt voie slobodă și spre bine și spre rău. Fă dară ce voești, însă bagă bine de seamă că Dzeu care ți-a dat ție această voie liberă încă poate să facă ce vrea, după ce ai vrut tu; ai în urma voiei tale: *vieată și moarte*. De slobodi voia spre bine ai *vieată*, de te lași cu voia spre rele agonisitu-ți ai: *moarte*. Alege dară: fapte bune: *vieată*; fapte rele și spurcate: *moarte*.

Și să nu te încrezi prea mult creștine în voia ta fiind ea atât de slobodă, pentru-că n'avem a perde dinaintea ochilor nostri, că ori de facem bine, ori de lucrăm rău, Dzeu nu e scurtat întru nimic, pentru că am zis că peste voia lui, nu este nimeni pus; și pentru-că din iubire către om ne-a făcut pe noi, de aceea și ținta omului trebuie și are să fie numai: preamărirea lui Dzeu. Și el să preamărește și într'un cas și într'altul, căci de facem fapte bune avem dobânda în vieța de veci, și de implinim în vieța toată fapte urite, avem a ne aștepta

cu răsplata faptelor rele în focul cel pururea nestins al iadului. Și d'aci țin eu voia omului de cea dintâi cerință și pas spre mântuirea sa. Ce cugetați voi fi mei? Tot așa iubitorilor! căci dela voia omului atârnă tot; voia e întâia cheie ce deschide ușa împărăția lui Dumnezeu și tot ea e cea mai de căpetenie care închide poarta ceriului dinaintea noastră.

Precum Adam a avut doi feciori, pe Avel și Cain, tot așa voia omului se împarte în două: voia spre cele bune și voia tatăl tuturor relelor. Avel cu voie bună, cu gând plăcut aduce jertfă lui Dumnezeu și o și primește ceriul, ear Cain, tipul intrupat al voiei rele a omului, din sgârcenia inimii, cu părere de rău se hotărăște spre jertfire lui Dumnezeu, și jertfește ce are mai rău, și Dumnezeu nu-i primește. Avel în urma voiei sale bune se face plăcut lui Dumnezeu, Cain uritul însă, în urma voiei sale pline de rău, se face singur pe sine urgisit că Dumnezeu nu-i primește jertfa sa.

Orbul din naștere a stat în voia lui să vada cu ochii săi închisi Iisus îl mână la fântâna Siloamului să se spele, el merge, *are voie*, se spală și vine văzând. Slăbănogul nostru de azi *are voie* să se vindece, se lasă dus la „Vitezda“ sau „lacul oiei“ și acolo așteaptă cu anii după vindecare, *are voie* de mântuirea sa, și așteaptă — și nu perde răbdarea, voia sa nu se schimbă din bine spre rău, să plece d'acolo, ci așteaptă și în urmă Cristos vine și-l vindecă!

Neaman din Siria — voește să se curețe de lepra sa — bube înfricoșate — ascultă sfatul — *are voie* de vindecare — merge și se scaldă în Iordan și vine curățit. Cei 10 leproși, *au voie* de curățirea lor, Iisus îi mână să se arete preoților, se duc și se reîntorc curățiți.

Ear noi cari toți suntem slăbănogi în privința voiei noastre care e atât de schimbăcioasă, să nu căutăm să nutrim voie bună și tare, d'a-ne curăți și mântui sufletul nostru?! O! și cine ar fi atât de neînțelept să nu-și dorească mântuirea sufletului său, dacă atât de mult ne grijim de scutirea și mântuirea trupului nostru? Toți vom alerga ca și orbii, schiopii și uscații din evangelia de azi la „lacul oiei“ ca să dobândim vindecarea și mântuirea noastră. Dar unde? Unde? că nu mai este!? O! și ce rușine ar fi pentru noi, jidovii cari erau numai umbra noastră aveau fântână de vindecare, ear noi creștinii cari suntem razele soarelui celui neapus să fim cu totul uități?! Și mântuirea noastră să fie un ce numai după buze, ear în faptă să n'avem isvor tămăduitor?! Aici e iubitorilor! aci stați în pridvorul ce-l inchipui Solomon la acel loc, da, în această biserică sfântă, și nu aveți mai mult lipsă de om, nu, căci omul Cristos ne stă tuturor înt'ajutor „Toți vor să se mântuiască“ strigă apostolul cel mare, ear Grigorie, numit teologul, a scris de demult. „Soarele dreptății pentru toți a răsărit!“ Și pentru iubirea voastră fiilor eu vă mijlocesc mântuirea; numai am lipsă de „voia“ voastră, și pentru aceea vă strig:

Voia noastră fraților! și mântuirea voastră am arvunit'o eu!

Numai în această scaldătoare, în această biserică unde v'ați botezat voi toți, aveți să credeți și numai dela aceasta aveți a trage foloasele voastre adevărate de mântuire; cum au crezut părinții vostri și și-au pus toată nădejdea în această vatră sfântă, așa și voi remâneți nedeslipiți, nu vă lăsați abătuți de nime, nu cereți mântuirea voastră la altă lege, căci știți iubitorilor care e legea cea mai bună? Legea în care te-a născut maică ta!!! Pentru acea scumpă lege, pentru acea biserică voia ta să se aprindă cât mai tare, să ardă cu adevărat foc, și atunci nimeni nu se va cuteza a te ispiti, că știți fratele meu: Lupul fuge de foc. Din voia plină de foc să naște, apoi a doua cheie — cheia credinței — ce deschide ușa ceriului; ascultați în ce chip.

II.

Să nu fie destul cheia voiei spre deschiderea ușilor împărătești? Nu iubitorilor! Ori ce ușă tainică caută să aibe 3 chei: Una mai nainte caută se deschidă incuietorile cele mai grele, ear a 2 vine pe urma ei mai cu înlesnire, pentru-că greutatea este învinsă de cea dintâi, însă e mai tainică ca aceea, și p'a 3-a nu stă atât greutatea ci mai mult ascunsele incuietării s'au făina întregului lucru, așa că de s'a deschis bine cu cele dintâi 2 chei la 3-a nu-i stă nici o greutate, așa că pe a 3-a cheie stă numai o mică apăsare și s'a deschis, și totuș aci zace însă toată măestria și înțelepciunea măestrului.

Dar ca să pricepeți și mai bine: Știți că țelina mai cu anevie se sparge și a 2 arătură merge mai ușor, ear a 3 merge cu toată ușurința fiind pământul afănat, dar pentru aceea aceasta e totuși arătura cea mai de fructe, fiind-că d'aci atârnă tot rodul sau mântuirea plugarului.

Așa stă și cu ușa împărăției lui Dumnezeu. Voia cea bună a omului e întâia cheie pentru descuiere după cum vă arătai, din care cheie și pe a cărei tării și formă se face a doua și așa se naște *cheia credinței*. — Această cheie e mai de preț, decât cheia voiei omului, pentru-că ajungând cineva până la aceasta, nu înseamnă alta decât că stă aproape de viață, acela stă la pragul ușii împărătești și numai cel ce se îndoește în puterea acestei chei nu se poate învrednici a deschide și-și ușa mântuirii. Căci ce nu poate credința omului? Iisus a zis apostolilor săi: „De ați avea credință ca un grăunte de muștar, a-ți zice copaciului acestuia desrădăcinează-te, și te sădește în mare și v'ar fi ascultat pe voi.“ (Luca XVII. 7.) Și aceste cuvinte ni le-au lăsat apostolii nouă preoților ca să vă strigăm vouă iubitorilor! Și vă și zic fraților că nu este mai mare armă pe lume decât *credința* cea adevărată cu care vom putea birui toată lumea de azi. Vedeți-o cât e de mândră și trufașă și ni-se va pleca nouă.

Și ce este cheia *credinței*? „Credința — vă răs-

pund cu apostolul — este adevărarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.“ (Evrei XI. 1). E tainic lucru, dar să vi-l descoper cu pilde sfinte: Prin credință Enoch s'a mutat, ca să nu văză moarte, și nu s'a mai aflat, pentru-că l'a mutat pe el Dzeu. Prin credință luând Noe de acele care încă nu era văzute, temându-se a făcut corabie pentru mântuirea casei sale. Prin credință Avram a fost chemat ca să ia în moștenire pământul pe care încă nu-l știuse. Prin credință Sarra cea stearpă putere spre zemisire seminței a luat. Prin credință a adus Avram pe Isac unul său născut jertfă în munte. Prin credință pentru cele viitoare a binecuvântat Isac pe Iacob și Isav. Prin credință Iacob murind pe fiște-care din fii lui Iosif i-a binecuvântat. Prin credință Iosif murind a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israil. Prin credință Moisi când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții sei, căci l'au văzut prunc frumos și s'au temut de porunca împăratului. Prin credință Moisi mare făcându-se s'a lăpădat a se numi fecior fetei lui Faraon. Prin credință a lăsat Egiptul netemându-se de urgia împăratului. Prin credință au trecut marea roșie ca pe uscat, acăreia ispitire luând Egiptenii sau inecat. Ear Ghe-deon, Varac, Samson, Jeftae, David, Samuil și pro-rocii au nu prin credință au biruit împărății și au lucrat dreptate și au primit făgăduințele. (Evrei XI. sg.)

Vezut-ați iubiții mei fii și frați că și lumea veche a cunoscut această armă și s'a folosit de cheia credinței, care tuturor le-a deschis fără osebite ușa cea cerească. Și o! cum doresc eu această cheie și cât de mult vi-o cer și vouă, pentru-că știu că: Fără de credință nu este cu putință a bineplăcea lui Dzeu. (Evrei XI. 6.) Străbunii nostri au avut această moștenire dzească, părinții noștri s'au știut folosi de ea, căci ce alta i-a putut îndemna pe dênșii de au ridicat această biserică frumoasă și au împodobit-o atât de frumos și cuminte? Și ce i-a îndemnat a cerceta biserică ca pe un adevărat loc de mântuire și scăpare de necazurile vieții lor de tot felul? Ce fiilor? Dacă nu via lor credință către bunul nostru Dzeu! Și ce'i ținea pe dênșii nedeslipiți de biserică și legea lor în care s'au botezat și care ca și o maică bună ne lăptează cu laptele creștinătății până la capătul vieții noastre? Ce, iubiților! Au nu cunoșteți din trecutul lor, că numai evlavia cea mare voia cea bună și sfântă, sau credința neclătită către legea lor, către biserică noastră străbună mai și ales iubirea și încrederea ce o aveau către Dzeu, Tatăl nostru? Aceea fraților! și nu alta! Învățați dară dela ei a vă iubi biserică voastră, crezând fără nici o șovăire în toate adevărurile ei cele bune și mântuitoare, păstrați-o ca o moștenire pentru fii vostri cum v'au lăsat-o părinții vostri vouă, arătați că credeți cu adevărat într'ensă, căci mai ales acum are ea lipsă de a arăta că voi o mărturisiți fără clătinare, acum când toți caută a-se năpusti

asupra ei și și asupra voastră ca fii ei prea iubiți, să vă sfășie să despartă frate de frate și pe fii de părinții lor. Au nu cunoșteți iubiților în aceasta că lumea s'a pornit la o adevărată vânătoare de oameni? Voi însă iubiții mei fii! înfrânge-ți-le pofta d'a vă atrage pe partea lor și spuneți-le că avem lege în care ne-am pus toată credința noastră și în legea în care ne-am născut într'aceea voim a și muri.

*

Cunoșteți ce este voia omului, înțelesărați cât de însemnată cerință este credința pentru câștigarea mântuirii noastre, acuma ar fi să vă mai grăesc despre *grația sau darul lui Dzeu*. Și o! Iubiților mei frați! „*De ați ști darul lui Dzeu*.“ (Ioan IV. 10.) Cunoșc că cu nerăbdare sunteți a auzi despre acest dar, însă pentru astăzi am grăit destul fiilor; nu voesc însă a vă lăsa deșerți de această bunătate alui Dzeu și pentru aceea vă invit pe toți pe Dumineca viitoare a Samarinenei, când cu toată plăcerea mă voi întretinea cu voi într'o convorbire frățescă aratându-vă ce este darul lui Dzeu. O! „*De ai ști darul lui Dzeu*“ (ibid).

Vino! și vezi Creștine! Amin!

Jabar, 7/29 Aprilie 1901.

Ioan Nicorescu, m. p.
preot, gr. or. rom.

Predică la Dumineca Slăbănogului.

După I. Crisostom.

„Deci era acolo un om trizeci și opt de ani având în boala sa. Ioan V. 5.

Mintea omului nu poate să cuprindă toate bunătățile, de cari a invrednicit Dzeu pe poporul cel ales, pe Iudei. Datu-ia învățători, trimisu-i-a proroci, făcutu l'a domn și biruitor peste toate neamurile păgâne din pământul făgăduinței și ce e mai mult în vestita cetate a Ierusalimului a lăsat să se ivească un lac, sau o scaldătoare, în care la anumite timpuri se pogorea ingerul Domnului „și turbura apa și cel ce intra întâiu după turburarea apei se făcea sănătos ori de ce boală era cuprins.“ La acest isvor de vindecare alergau, mai ales în zile de sărbători, mulțime de Iudei, cari sufereau de boale și cari plecau la loc cu nestrămutată credință, că intrând în apă au să se reîntoarcă acasă deplin vindecați. Așa se și întâmpla, dar nu cu toți bolnavii, căci nu toți erau în stare să se pogoare ei, pe picioarele lor în lac și dacă altul înainte se pogora, atunci cel ce-i urma nu putea să se vindece, ci rămânea și mai departe așteptând minutul, în care ingerul avea să se pogore de nou.

Era chiar zi de Sâmbetă când se abātu și Mântuitorul la lacul pomenit. Mulțime de bolnavi încunjurau scaldătorea și așteptau cu rugăciuni turburarea apei. Între acești bolnavi „era acolo un om treizeci și opt de ani având în boala sa.“ Ioan V, 5.

Despre acest slabănog am să vă vorbesc astăzi Iubiți Creștini, pentru-că acest slabănog avea la el o comoară de mare preț. Să nu cugetați însă că doară acea comoară era de aur, de argint, ori cine știe din ce petri scumpe. Nici decât. Din contră el avea o comoară mare sufletească, ear acea comoară era: răbdarea, înțelepciunea, statornicia și nădejdea lui cea mare în Dzeu. Parte bună își alesesc dânsul. Averea pământească e trecătoare. Și dacă scapă și nu o fură tâlhari, ori nu o rod moliile, apoi moartea cu bună seamă ne desparte de ea. Nu e așa însă cu averea sufletească. Această avere e cu mult mai bizuită, cu mult mai nedespărțită de om. Las' că furii nu o pot fura, rugina și moliile nu o pot strica, dar nici chiar moartea nu o poate despărți de noi. Din potrivă după moarte averea sufletească e cu mult mai strîns legată de om și merge chiar cu el înaintea feții lui Dzeu și aci îi mijlocește iertare pentru păcatele sale. Treizeci și opt de ani a zăcut slabănogul și în triizeci și opt de ani el a răbdat boala fără a roști nici macar un singurel cuvânt împotriva lui Dzeu. Nici odată gura lui n'a cărtit, n'a slobozit o singură hulă. E adevărat că sfînta scriptură nu ne spune nouă apriat despre răbdarea slabănogului, dar cercând noi cu de-a menuntul cuvintele sfîntei scripturi, ne vom convinge că slabănogul nici odată n'a răpștit împotriva ziditorului.

La începutul bolii omul e mai răbdător, nu e iute de fire nici grabnic la voarbă. Cu cât însă boala se lungeste mai mult, cu atât omul își perde mai mult răbdarea, devine mai neliniștit, mai cărtitor și nu suferă nici cel mai mic cuvânt fără să nu răpștească. Nu așa a fost însă acest slabănog. Dovadă e vorbirea lui cu Mântuitorul. „Vrei să fii sănatos?“ îl întreabă Mântuitorul Cristos. El deși nu știa cine e cel ce vorbește cu el, — ci-cugeta că e un om ca toți oamenii, totuși nu răspunde cu mânie. El nu zice: De-ce mă întrebî? ce mă ispitesti? nu știi, că zac de treizeci și opt de ani, și încă mă mai întrebî că vreau să fiu sănatos? El nu vorbește așa, din potrivă răspunde blînd și plin de duhul răbdării: „Doamne om nu am, ca dacă se turbură apa să mă bage în lac, deci până când merg eu altul înaintea mea se pogoară.“ Dacă dar slabănogul după o boală așa de lungă a știut răspunde așa de blînd, așa de smerit, apoi cât de blînd și de smerit trebuie să fie fost el nainte de boala sa? E învederat deci că acel slabănog a avut în sine duhul răbdării, cu toate că era bolnav de atîta timp. Această răbdare trebuie să deștepte și în noi cugetări evlavioase, trebuie să ne facă să cunoaștem, să înțelegem, că acea boală nu a fost trimisă de Dzeu pentru pierderea acelu om, ci pentru mîntuirea lui, a fost dară nu pedeapsă nu certare acea boală, ci o binefacere Dzeească pentru acel slabănog. Inchinându-ne dar să preamărim pe Dzeu pentru vindecarea cea minunată a slabănogului, ear dacă au venit asupra noastră boale ori altă certare dela Dzeu, să răbdăm și noi cu blîndețe și să

nu răpștim împotriva lui, căci Dzeu știe mai bine cît trebuie să suferă fiecare dintre noi până să curățește deplin și atunci îndată ridică certarea de asupra noastră „Fiule de voești să slugești lui Dumnezeu gătește-te la ispite; smereștete întru inima ta și rabdă.“ Sir. II. 1, 2. El vrea să zică: Dacă ai ajuns sub certarea lui Dzeu, rabdă, căci aceea e o binefacere pentru tine și bine știe singur Dzeu numai, când a sosit vremea să te scape de sub certare.

Ce cugetați voi Iubiți Creștini, au un tată numai atunci e bun când sărută pe fiul său? Au nu e el bun și atunci când voind să îndrepteze moravurile rele ale fiului sau îl cearta, îl muștră și îl chiar și pedepsește? Știind dar că bunătatea și îndurarea lui Dzeu față de noi e neasămănată, nici odată cu un singur cuvînt să nu răpștim contra lui, fie că suntem sănătoși și veseli, fie că suntem bolnavi și sub certare Dzeească, ci să răbdăm cu blîndețe să răbdăm cu statornicie ori ce ne trimite Dzeu, căci noi fără dânsul nu știm calea, nu știm drumul, pe care să apucăm spre a ne putea mîntui. Poate să fie calea mîntuirii noastre o cale grea, o cale plină de dureri cum era și acea cale pe care era slabănogul.

Când zicem că calea pe care ajunsese slabănogul era o cale grea, o cale spinosă, atunci nu putem tăgădui nici aceea că Dzeu în vremea cercării l'a ajutat, i-a dat curagi și mîngăere, e-a tins mîna și nu l'a lăsat să cază. Aceasta însă nu știrbează nimic din cinstea ce merită slabănogul pentru răbdarea sa, căci e lucru mai presus de toată îndoeala, că fără ajutorul lui Dzeu nimenea nu poate suferi nici o cercare, fără de a cădea. Dar ce vorbesc eu de oameni mici? Oare Petru apostolul care avea curajul să moară de mii de ori pentru Cristos, nu cădea, dacă nu era ajutat de Domnul și învățătorul său? „Eată Satana v'a cerut sa vă cearna ca grăul, eu însă m'am rugat pentru tine, ca să nu peară credința ta“ Luca XXII. 31, 32., ceea ce atîta insamnă, că fără ajutorul Mântuitorului nici Petru nu remănea statornic în credința sa; ear dacă fără ajutorul lui Dzeu chiar și un apostol ca Petru și-ar fi pierdut credința, cine altul fără acel ajutor ar putea să remănea statornic, să rămănea neclătit?

Apostolul Pavel zice: „Credincios este Dzeu, care nu vă lasă să vă ispitiți mai mult decât puteți, ci împreună cu ispita va face și sfârșitul“ I. Cor. X. 13; adecă Dzeu încercarea, ce o trimite asupra noastră nu numai ne dă ajutorul său, dar ne lasă să fim ispitiți numai întru atîta în cît ne ajung puterile noastre; noi dar numai bunăvoință, răbdare, blîndețe și înțelepciune să avem și ispita va fi înlăturată dela noi, sau mai la înțeles zis: Cel ce ne supără acela ne și mîngăie.

În purtarea sa de grije pentru slabănogul, Mântuitorul nu s'a indestulit cu aceea că l'a vindecat, ci găsindu-l odată în biserică i-a zis: „Eată te-ai

Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“ Nr. 15
Anul XXV,

făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău“ (Ioan V, 14.) cași cum ar zice: Eată acum ești sănătos, păzește-te, căci ușor mai poți păcătui, fii deci treaz și veghează, căci eu deși te-am mântuit de boală, nu te-am scăpat însă de lupta vieții. Iubiți Creștini! Socotiți acum mila și îndurarea lui Dumnezeu! El vindecă pe slăbănog în fața unei mulțimi de oameni, și tot în fața acelei mulțimi a făcut cunoscută răbdarea, statornicia și nădejdea slăbănogului în Dumnezeu prin aceea, că l'a făcut să vorbească despre boala și răbdarea lui, despre venirea sa la lacul Vitezda și despre aceea că nu are om să-l bage în apă. Păcatele lui însă nu le-a pomenit Mântuitorul, ci i-a zis numai atâta „să numai păcătuiești“ și și aceasta nu într-o omenie ci deosebi, cu cugetul ca să-l facă pe slăbănogul să fie de aci încolo mai băgător de seamă.

Acum să ne întrebăm ce folos putem trage noi din evanghelia slăbănogului? Răspunsul e: În toate lucrurile noastre să cerem ajutorul lui Dumnezeu și în acel ajutor să ne punem razimul; necazurile, ce le trimite Dumnezeu asupra noastră, să le suportăm cu răbdare, înțelepciune și cu blândețe, punându-ne totdeauna nădejdea într'ensul. În toate zilele dar deschilinit în Dumineci și Sărbători să ajutăm pe cei neputincioși și asupriți, căci acesta e un lucru bineplăcut lui Dumnezeu. Lucrând astfel în totdeauna ne vom face părtași vieții vecinice. Amin!

Moise Popoviciu,
preot.

Predică.

pentru marele mucenic Gheorghie.

„De m'au gonit pe mine și
pe voi vă vor goni.“
(Ioan XV. 20.)

Iubiților Creștini!

Un dor sfânt îmi înalță astăzi cugetul meu spre ceriu și mă îndreptățește să strig Ție Iisuse: O! Doamne cât de bine s'au împlinit cuvintele Tale: „De m'au gonit pe mine și pe voi vă vor goni“ (Ibid); că eată azi ne-am adunat în casa Ta, să sărbătorim pomenirea marelui Tău mucenic Gheorghie, vrednicului și prea credinciosului Tău ostaș.

Ear tu biserică cât de bine și frumos îți aduci aminte de bunii tei fii, cât de recunoscătoare ești tu, că și după veacuri, te arăți tot cu aceeași căldură, tot aceleași brațe le tinzi celor ce pentru tine se ostenesc, viează și mor; tu ești adevărată mama noastră! Tu faci pomenirea marelui Gheorghie purtătorului de biruință, ear noi ne închinăm amintirii

aceuia, căci pentru Cristos s'a jertfit, și în chipul acesta preamărindu-l întru inimile noastre ne jertfim și noi tot aceuiași împărat mare.

Fericimu-te pe tine părintele nostru mare mucenic Gheorghie, că cela ce „întru lacrimi ai sămănat, astăzi bucurie seceri“ și „chinându-te prin sânge, pe Cristos ai luat.“ (Cond. s. G.)

Da, iubiților, astăzi se împlinesc 1597 de ani de când s-tului mare mucenic Gheorghie i-s'a tăiat capul în orașul Lida pentru-că nu vrea să se lapede de Cristos și să primească închinarea la idolii împăratului d'atunci Dioclețian (284—304.)

Nu las privilegiul bun de azi să nu petrec cu voi fraților un ceas întru cugetări evlavioase și aducătoare de roadele mântuirii noastre, și o! cât îmi place când vă ved fiilor, că vă retrageți bucuroși de sgomotul lumii și petreceți cu drag în casa lui Dumnezeu, care este biserica noastră; apropiați-vă iubiților, și mă ascultați că mi-am ales a vă pune în vedere azi: *Timpurile de goane contra bisericii lui Cristos împreună și cu o icoană a vieții mucenicului Gheorghie.*

Duchule Sfinte! Luminează-mi mintea mea, ca ceea ce cuvintez să fie de folos fiilor mei, ear pe ascultătorii mei iubiți, aprinde-i pentru primirea și înțelegerea cuvintelor mele părintești.

Vino! Duchule sfinte și Te revarsă peste noi!

Prin multe necazuri a trecut biserica lui Cristos și multe a trebuit să sufere creștinătatea până ce a ajuns la această treaptă frumoasă în lume, la această libertate de care se bucură azi mai pretutindenea oamenii, cari țin praporele creștinății în mâni.

Vă aduceți aminte din viața Mântuitorul câți dușmani neînpecați avea Cristos, dușmani de moarte și nu din poporul de rând, din sărăcime — ci din tagma cea mai înaltă de oameni, din bărbații cei mai cuminți ai jidovilor: Cărtorarii, fariseii și arhierii poporului și nu pentru alta, ci numai pentru pricina că: Iisus voia să le pună pe sinagoge lor semnul crucei, vrea să învie legea lor cea veche cu cea nouă. Iisus pe lângă toate necazurile ce-i făceau acești oameni totuși isbutește, că mai înainte de moartea sa vede gândul său împlinit.

Acești conducători ai poporului își răsbună asupra Lui, restignindu-l pe aceeaș cruce pentru care se lupta bunul nostru Iisus. O! câtă îndărătnicie la oameni!

Moare fiul lui Dumnezeu spânzurat pe lemnul de ocară, însă nu mor cu el și învățăturile sale mântuitoare. Precum El a înviat așa s'au sculat și învățăturile sale, și s'au înălțat, că însuși din ai-lor oameni au venit de au ridicat bisericii la îndemnul apostolilor și lemnul de ocară l'au înălțat sus pe vârful bisericilor creștinești ca să vestească cu fală din neam în neam și din veac în veac biruința lui Cristos sau lățirea creștinătății.

Dar ce se întâmplă? Lupte și mai mari pentru cruce, pentru lățirea creștinismului. Pe vremea lui Iisus erau oameni mult neînsemnați d'a strica bisericeii Sale, însă acum se scoală împărații păgânii cu toată puterea lor cunoscută după acele vremuri, dela mic până la mare, se resvrătesc și vreau să stingă ori ce umbră de creștini. Se poruiesc adevărate goane contra creștinilor, și țin lanț sute de ani. E înfricoșată o goană sau poteră ce se face fiavelor sălbatice, dar o goană de oameni, a unui împărat tiran, pornită asupra unor suflete blânde și fără de nici o răutate, asupra unei mâni mici de oameni, o, — câtă compătimire varsă inima mea iubitorilor, când gândesc la acele timpuri amare pentru frații noștri creștini!

După 21 ani dela moartea lui Iisus se suie pe tronul împărăției romane cel mai mare gonaciu al creștinilor, împăratul Neron (54—68) care 4 ani de-arândul a gonit pe întâii creștini în chipul cel mai îngrozitor. Îi învăluia în rășină și-i aprindea de vii ca pe niște făclii, desfătându-se în grădinile sale, la arderea lor. Omora tot, ce era creștin, până ce sub el ajunseră a suferi moarte de mucenici apostolii: Petru și Pavel. Goana nu înceată după moartea acestui blăstemat împărat ci ea a fost începutul celor 9, care de care mai înfricoșată.

După-ce împărătesc pe un scurt timp împărații și mai buni și mai răi, se suie pe scaunul împărătesc la Roma, Domițian (81—96) care ca și când ar fi fost frate în năravuri cu Neron, atât de mult năpăstua pe bieții creștini. El se numea pe sine „Dzeu și om.“ El aruncă pe S-tul Ioan într'un vas cu unt de lemn ferbinte, Dzeu însă îl scăpă, el însă îl închide pe ostrovul Patmos. Dzeu, nu-'l răbdă mult, căci după 5 ani de împărăție moare.

A 3-a goană se începe sub împăratul Traian (98—117) dar fiind mai domoală nu se amintește despre amănuntele ei.

A 4-a sub împăratul Adrian (117—138) earăși destul de pustiitoare. În Smirna episcopul Policarp este străpuns cu sabia și ars prin foc. Ear Potim episcopul, un bătrân de 90 ani este bătut până ce a murit.

Și așa pe rând au urmat goanele asupra creștinilor, eară cea de sub împăratul Diocletian (284—305) și-au vărsat tot focul asupra lor. Acest împărat poruncește să se ardă toate bisericile creștinești, cărțile lor de rugăciuni se aruncară în foc, creștinii se lipsesc de toate drepturile cetățenești și li-se poruncește a-se închina idolilor. La sărbătoarea Paștilor în *Nicomedia*, oraș însemnat, aprinseră păgânii biserica d'acolo tocmai pe vremea slujbei dzești unde în câte-va ceasuri arseră ca la 20000 de creștini. D'aci trece goana în *Egipt*, unde în puțină vreme s'au muncit 17,000 suflete de creștini.

Toată țeara pe vremea acestui împărat era ca adăpată de sângele creștinilor, așa că *Sulpiciu* a fost nevoit a scrie: „Nici când, și prin nici o oștire n'a

fost pământul așa pustiit, și noi nici când n'am biruit cu atâtea sărbători, ca în vremea aceasta, în care acei zece ani au rămas nebiruiți.“ Ear *Eusebui* în cartea (VIII. cap. 7) a scris: „Că în cetatea *Tir* la *Finicia* muncitorii au slobozit fiere sălbatice asupra creștinilor, însă fierele au pornit asupra muncitorilor.“ Și tot acest părinte al istoriei bisericești scrie: „Că cetatea *Frigiei* au aprins'o și au nimicit'o păgânii numai pentru aceea, căci locuitorii dintr'nsa toți erau creștini (Șaguna Ist. bis.)

Sub acest împărat îngrozitor se incunună S-tul mare mucenic *Gheorghie* cu cu una de mucenic, primește bucurios moarte pentru credința sa în Iisus Cristos. Acest S. Părinte de viață roman, cu avere destul de frumoasă și cu diregătorie înaltă în oastea lui Diocletian, tinăr de 20 ani, cu tot dorul d'a trăi, cu avere frumoasă dela părinții sei, cu slujbă frumoasă în oastea romană, de toate acestea n'are grijă, ci în focul său de creștin adevărat ese înaintea împăratului său și înaintea curtenilor și a tuturor diregătorilor înalți ai țării strinși anume ca să chibzuiescă cum mai amarnic au să chinue pe creștini, și mărturisește pe Cristos ca pe unul adevăratul Dzeu. Sfântul și până aci era creștin, dar în ascuns, el acum însă după ce își împarte averea sa săracilor, mărturisește în adunarea curții împărătești credința sa în Dl Cristos. Împăratul se infurie și nu poate la început zice nimic, pentru-că nu se așteptase la astfel de mărturisiri ale Sfântului, fiind și el o căpetenie din oastea sa; el își dă silința prin oamenii sei să-'l înduplece a se lăsa de credința sa și să se închine idolilor romani, zeilor păgânești. El nu se lasă amăgit de ei ci mai vârtos începe a mărturisi cu tot focul de creștin adevărat pe Dl nostru Iisus Cristos, după care împăratul poruncește a lega pe S-tul *Gheorghie* și să-'l chinue. Îl pune pe o roată cu cuie întocmită și cu niște cuțite ca să-'l dimice, însă S-tul *Gheorghie* este scăpat prin Dzeu fără nici o rană pe trupul său. Este aruncat într'o varniță cu var, însă nu i-se întâmplă nimic. I-se dă o răvă să bea, însă otrava i-se preface în băutură plăcută. Mulți și dintre diregătorii împăratului văzind aceste minuni se increștinează, până chiar și muerea împăratului *Alexandria* primește credința lui Cristos. Împăratul în turbarea sa omoară și pe împărăteasa și poruncește a tăia capul Sfântului *Gheorghie* la anul după Cristos 304, 23 Aprilie.

Spăimântați-vă Creștinilor de o fărădelege ca aceasta!

Dar nu putea să fie altcum, pentru-că însuși Cristos Părintele Creștinilor spusese apostolilor săi și tuturor ce vor îmbrăca haina creștinătății că: „De m'au gonit pe mine și pe voi vă vor goni“ (Ibid) și într'alt loc earăși: „Tot cel ce va ucide pe voi i-se va părea că aduce slujbă lui Dzeu.“ (Ioan XVI. 3, 4.)

După acestea vin a-ve întreba iubitorilor că: ce avem noi d'a învăța din viața marelui mucenic

Gheorghie ? Mult, foarte mult fiilor ! A ne jertfi chiar și vieața noastră pentru numele lui Iisus, dacă ni-se cere ; nu voesc însă d'a vă intrica fraților, pentru-că Cristos nu cere atâta jertfă dela noi și nici trebuința nu mai cere, pentru-că din mila lui Dzeu avem rege înțelept, bun cărmuitor și nu aveți a vă teme de năpăstuiți pertru-că pe însuși capul regelui nostru stă coroana țării cu crucea Dlui Cristos intru semn că creștinătatea este temeliea țării noastre.

Avem însă mare trebuință d'a ne întări biserica și credința noastră cu zidul iubirei dintre noi, a buneii înțelegerii, ca lupii ce pe ascuns caută să ne usurpe această comoară de pace a sufletelor noastre, acest tezaur scump, dăruit nouă de Cristos păzit de lupii răpitori, prin toți sfinții și păcătuit cu sângele mucenicilor din toate timpurile. Că în ce chip ostașii varsă sânge pentru apărarea țării, tot așa și mucenicii veacurilor trecute ne-au scăpat biserica de dușmanii năpastuitori și ne-au dăruit'o atât de sfântă și curată, spălată și întărită prin sângele milioanele de mucenici.

Păziți această cetate sfântă că noi toți suntem deopotrivă ostașii lui Cristos, aceasta e chemarea a tot creștinul adevărat, ca să luptăm, luptă cu iubire, și cu toată dragostea de creștini și de frați adevărați întreolaltă și nu numai între noi iubitorilor, ci și față de alți frați creștini, fie ei de ori unde ar fi, numai însă până atunci, până când unul sau altul nu s'ar încerca a-ne scoate câte o piatră din fundamentul bisericii noastre și ar căuta a ne trage pe partea lor. Să luptăm așa iubitorilor, ca să ne facem și noi mucenici adevărați ai-lui Cristos ca și marele nostru mucenic Gheorghie.

*

În această nădejde fraților să începem cu toții, împreunându-ne cu glasul bisericii noastre și gurile noastre, cântând în cinstea marelui nostru mucenic Gheorghie cu cântare lină și dulce : „Ca un mântuitor al celor robiți și celor săraci folositor, neputincioșilor doctoi, împăraților ajutor : purtătorule de biruință, mare mucenice Gheorghie, roagă pe Cristos Dzeu, să mântuiască sufletele noastră.“ (Trop. mucen.) Amin !

Jabar, 5/17 Aprilie 1901.

Ioan Nicorescu,
preot, gr. or. rom.

D I V E R S E.

* *Consistor plenar.* Sâmbătă, 14/27 Aprilie s'a ținut consistor plenar sub presidenția P. S. Sale Dlui Episcop diecesan. Obiectele pertractate și rezolvate sunt următoarele :

1. S'a numit delegatul consistorial pentru alegerea de protopresbiter în Halmagiu, în persoana On. d. Dr. Trăilescu, protopop ; 2. A fost ales secretar episco-

pesc dl profesor Vasilie Goldiș, cu unanimitate de voturi ; 3. Chestia pensionării fostului protopop al Aradului, Moise Bocsan, s'a luat dela ordinea zilei, până nu va satisface îndatoririlor ce i s'au pus priatru'n conclud anterior ; 4. Chestia incompatibilității situației de protopop cu directoratul de Bancă, s'a transpus Senatului bisericesc, pentru cercetarea eventualelor scăderi ce din asemenea condițiuni ar reveni asupra serviciului protopresbiteral.

* *La Dumineca Tomei* s'a deschis Sinodul eparchial. Ca întotdeauna, actului deschiderii i-a promers serviciul divin cu chemarea Duhului sfint, celebrat în biserica catedrală din Arad. A pontificat P. S. Sa Dl Episcop Iosif Goldiș, asistat de P. C. L. L. V. Mangra, vicar episcopesc ; Aug. Hamsea, archimandrit ; C. Sa protosincelul I. Ig. Pap ; protopopii E. Moga, C. Gurban, P. Miulescu, G. Sêrbu ; protodiaconul Dr. I. Suciș ; diaconii B. Ciorogariu, V. Mihulin și A. Dessianu.

La sfința liturgie P. S. Sa a hirotonit intru preotieromonach pe redactorul nostru d. Roman R. Ciorogariu.

* *Mitropolitul-primat al României.* I. P. S. Sa Iosif Georgian cu ocaziunea sfințelor sêrbători ale Paștilor a fost decorat de Țarul Rusiei cu ordinul Sf.-Ana. Cu același ordin a fost decorat P. S. Sa Partenie, episcopul Dunărei-de-jos.

† *Necrolog.* Primim știra tristă despre moartea unui preot, răposat în cea mai frumoasă etate a vieții sale, numai de 32 ani. Postul odinioara preot în Cusș, Lazar Mușiu, a adormit în Domnul în 28 Martie a. c. și s'a înmormântat în mod demn și cu ceremonia cuvenită de către 8 preoți sub conducere protopopului tractual Vasilie Papp, care a și rostit cuvântarea funebrăle. Răposatul era un preot de model și cu bune pregătiri. Născut din părinți economi, a studiat 8 clase gimnasiale în Beiuș și cursurile teologice în Arad cu succes eminent. Comuna bisericeasca a perdut în densusul un adevărat păstor sufletesc, ear biserica și națiunea un membru zelos și folositor, și în fine văduva și orfanii pe spriginul și îngrijitorul lor. — În veci pomenirea lui.

C O N C U R S E.

În urma deciziunii Venerabilului Consistor gr. or. Oradan de sub Nr. 340/24 B. 1901., pentru îndeplinirea postului de capelan temporal sistemizat pe lângă veteranul paroch Zacharia Papp din Diosig — protopresbiteratul Orăzii-Mari — se escrie concurs cu termen de alegere pe Marti în 22 Maiu (4 Iunie) 1901.

Dotățiunea se compune :

1. Din 20 jugere catastrale pământ arător prețuit în 400 cor. ; 2. dela 75 Nr. de case câte 1 măsură bucate à 2 cor., 150 cor. ; 3. dela 75 Nr. de case câte 80 fileri, 60 cor. ; 4. venitele stolari după calculul mediu alor 5 ani 120 cor. ; 5. Casa parochială cu supraedificațiile și intravilanul 80 cor. ; 6. ca întregire a dotației preoțești din vistieria statului, — pentru preot fără 8 clase s'a pus în curgere suma de 299 coroane respective 499 corone.

Din dotațiunea de sus capelanul alegând se va bucura de jumătate — afară de casa par. și intravilan — pentru cari pe durata capelaniei va primi dela comuna

bis. anual o desdaunare respective ajutor de 40 coroane. — Contribuțiunea erarială după pământurile parohiale o vor solvi usufructorii.

Pentru dotațiunea de sus alegândul capelan va avea a conduce oficiul și a implini toate serviciile și funcțiunile obvenizide în parohie.

Parohia fiind de cl. III. dela recurenți se recere cvalificațiunea prescrisă în Regulamentul congresual.

Recurenții sunt avertați a-și trimite recursurile adresate comitetului parohial concernent și ajustate conform prescrișelor Regulamentului pentru parohii. subsemnatului protopop în Oradea-Mare până în 20 Maiu (4 Iunie) a. c. eară până la alegere să se prezenteze în sfânta biserică în vre-o Duminecă ori sârbătore spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei din **Buțeni** devenită va cantă prin răposarea preotului Teodor Coloja pe basa decisului Ven. Consistor de sub Nr. 1868/1901. se publică de nou concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Beneficiile acestei parohii sunt: 1) Usufructul unei sesiuni parohiale; 2) venitul stolar și birul obicinuit; 3) congrua stabilită de Înaltul Minister în sumă de 956 cor. 70 fil. (1356 cor. 70 fil), pentru preot cu 8 cl. gimn., în care sumă se cuprind și 200 cor. pentru locuință.

Alesul în sensul §-lui 8. al Regulamentului pentru parohii, va avea să dea orfanilor preotului răposat jumătate din toate venitele parohiale, până la 14/27 Octombrie 1901.

Dela recurenți, pe baza decisiunii Ven. Consistor de sub Nr. 9589/900, se recere cvalificațiune pentru parohii de cl. I. dar întru cât nu s'ar presenta atari reflectanți, vor fi admiși și concurenți cvalificați pentru parohii de cl. II-a.

Recursurile întocmite conform prescrișelor Regulamentului amintit, adresate comitetului parohial, sunt a se înainta P. O. D. Ioan Georgia ppresb. (N.-Buttyin, Aradmegye), ear recurenții au a se presenta în careva Duminecă sau sârbătore, pentru a celebra, respective a cânta și cuvânta.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. protopresb.

—□—

Pentru parohia organizată și împreunată din **Verzarii de jos și Verzarii de sus**, conform concludusului consistorial de sub Nr. 315/900 se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Dotațiunea e următoarea: 1) dela Verzarii de jos a) bir preoțesc câte 2 coroane dela familie Nr. caselor e 80; b) stolele îndatinat stabilite de comitet; c) locuință liberă cu grădină.

1) Dela Verzarii de sus a) bir dela toată casa câte 2 coroane; b) pământ parohial cu venit de 60 coroane; c) stolele usuate. Pe lângă acestea eventualul ajutor sau întregire dela stat.

Recurenții vor avea în termenul prescris a-și trimite documentele la subscrisul.

Beiuș, 25 Martie v. 1901.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Papp, m. p.
protopopul Vașcăului.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Cheșa**, din protopresbiteratul Beliu pe baza Ordin. Venerabilului Con-

sistor din Oradea-Mare de datul 9/12 Martie a. c. Nr. 396/28 B. se publică concurs cu termenul de alegere în 29 Aprilie v. c.

Emolumentele sunt: 8 jug. catastr. 658□ pământ arător, ear la cas când din vistieria statului preotul n'ar fi rebonificat pentru tot atâta complex de pământ folosit și luat în fasiunea de venit prin de-redatul paroch, alegândul preot se va bucura de 16 jug. 1316□ pământ arător. Competența de pășunat. Birul dela 280 Nre de case câte o măsură cucuruz. Stolele usuate. De locuință se va îngriji comuna bisericască. Reflectanții la această parohie sunt poștiți a-și înainta suplicele adresate comitetului parohial la subscrisul în Giriș (F. Győrös u. p. Tenke) până în 26 Aprilie v. a. c. având totodată cu observarea prescrișelor §-lui 18 din Regul. pentru parohii în cutare Duminecă ori sârbătore a-se presenta la sfânta biserică de acolo pentru a celebra respective a cânta și a predica.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: PETRU SERBU, m. p. protopop.

—□—

Pentru ocuparea vacantului post de paroch gr. or. rom. de clasa a III-a din parohia **Lăpușnic**, tractul Belințului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) Întregirea dotației dela stat 434 coroane, în care sumă se cuprinde și relutul de locuință, socotit în 150 coroane; 2) Sesiă parohială 32 jugera pământ, parte arător parte fânaș; 3) Birul preoțesc, câte o spene de cucuruz dela 100 case și 4) Stolele usuate.

Toate aceste venituri garantează o parohie bună de clasa III-a.

Reflectanții la acest post au să fie absolvenți în regulă de s. teologie, cu egzamen de cvalificațiune, și să se prezenteze într'o Duminecă ori sârbătore în sf. biserică din Lăpușnic, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic eventual în slujba dumnezească și în oratorie.

Concursurile instruate amăsuraț dispozițiilor din Regulamentul pentru întregirea parochiilor, au să se adreseze în termenul concursului comitetului parohial din Lăpușnic, pe calea oficiului protopresbiterat gr. or. rom. din Belinț (Bélincz, Temes m.).

Lăpușnic, în 1 Martie v. 1901.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: GERASIM SĚRBU, m. p. protopresbiter gr. or. rom.

—□—

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Din incuviințarea Ven. Consistor Nr. 4653/1899. pentru repararea din afară a bis. gr. or. rom. din **Belinț**, începând dela crucea turnului, a acoperemântului de tînichea, lucrul zidarului, vapsindu-se cu țiment fundamentul, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pe 22 Aprilie (5 Maiu) a. c. 2 ore d. a. care se va ținea în școala locală.

Prețul de esclamațiune este 1000 coroane.

Reflectanții au să depună 10% înainte de licitațiune ca vadiu.

Cele-lalte condiții se pot vedea în canceleria oficiului parohial local.

Din ședința comitetului parohial ținută în Belinț, la 6/19 Aprilie 1901.

Damaschin Carabaș,
președinte.

Ștefan Hatieg,
notar.